

TITULACIÓ: LLICENCIATURA EN CIÈNCIES DEL TREBALL

PLA D'ESTUDIS: 2004

ASSIGNATURA: SOCIOLOGIA DEL TREBALL (Codi 33008)

PROFESSOR/A: CECILIO LAPRESTA REY

**CURS: 1r
QUADRIMESTRE: 2n**

CRÈDITS: 4,5

TIPUS: TRONCAL

1. OBJECTIUS

L'assignatura de Sociologia del Treball forma part de la troncalitat dels estudis de Ciències del Treball, amb una carrega docent de 4,5 crèdits. La seva modalitat formativa és semipresencial, cosa que permet compaginar la flexibilitat en el treball personal que l'estudiant ha de dur a terme durant el semestre, amb el contacte directe i personal amb la resta dels companys de l'aula i amb el professor responsable de l'assignatura, ja sigui mitjançant les sessions pràctiques que es duren a terme amb la regularitat que estableixi el cronograma, o bé amb com a les sessions de tutoria presencial que estaran disponibles setmanalment durant tot el semestre. A més, la comunicació entre les persones implicades en la dinàmica de l'assignatura es complementarà amb el correu electrònic, el fòrum de l'assignatura i les tutories telefòniques.

Els **objectius** bàsics que pretenem assolir són el següents:

- Facilitar les eines conceptuals necessàries per comprendre les formes d'organització del treball i les seves transformacions.
- Analitzar els conflictes laborals i els reptes de futur del treball assalariat.
- Obrir vies de reflexió pel que fa a la interrelació entre la tècnica i el treball.
- Contrastar les aportacions teòriques sobre l'organització del treball amb la realitat tal com l'experimenten els treballadors en el seu lloc de treball.
- Plantejar escenaris de futur per al treball

2. CONTINGUTS o METODOLOGIA

Assignatura sense docència.

Cada tema s'acompanya de la seva bibliogràfica bàsica, que estructurarem a partir de l'obra de Lucila Finkel(1996) *La organización social del trabajo*, Pirámide, Madrid.

3. PROGRAMA

MÒDUL I. LA DIVISIÓ SOCIAL DEL TREBALL: ELS AUTORS CLÀSSICS

CONTINGUT:

- La divisió social del treball en la perspectiva d'Adam Smith
- La divisió social del treball en la perspectiva de Durkheim

- La divisió social del treball en la perspectiva de Marx

OBJECTIU:

Identificar les principals aportacions d'aquests autors sobre els motius, els avantatges i els inconvenients que suposa la progressiva divisió del treball en l'empresa.

MATERIAL:

Material bàsic: Finkel, L. (1996): *La organización social del trabajo*. Capítol 1 (no inclosos els fragments d'obres que es reproduïxen al capítol)

MÒDUL II. LA DIVISIÓ INTERNACIONAL DEL TREBALL

CONTINGUT:

- La relació entre els països rics i pobres
- La divisió internacional del treball
- El treball femení i la divisió internacional del treball

OBJECTIU:

Esbrinar quins són els efectes de la internacionalització i globalització de les relacions productives i del consum.

MATERIAL:

Material bàsic: Finkel, L. (1996): *La organización social del trabajo*. Capítol 2 (no inclosos els fragments d'obres que es reproduïxen al capítol)

MÒDUL III. L'ORGANITZACIÓ DEL PROCÉS DE TREBALL

CONTINGUT:

- La racionalitat de l'organització burocràtica
- La producció en massa
- Les noves formes d'organització del treball
- El model "just a temps"
- La teoria de l'especialització flexible

OBJECTIU:

Identificar els principals models d'organització del treball i la seva incidència en l'àmbit de les relacions socials que s'estableixen dins i fora de l'empresa.

MATERIAL:

Material bàsic: Finkel, L. (1996): *La organización social del trabajo*. Capítol 3 (no inclosos els fragments d'obres que es reproduïxen al capítol)

MÒDUL IV. CONTROL I PARTICIPACIÓ DEL TREBALLADOR EN L'EMPRESA

CONTINGUT:

- El context del control dels treballadors per part de la direcció.
- La tradició de la direcció gerencial
- La tradició de l'anàlisi del procés de treball
- La participació en el treball

OBJECTIU:

Entendre perquè la dicotomia control/participació no pot entendre's descontextualitzada de les formes històriques d'organització del treball

MATERIAL:

Material bàsic: Finkel, L. (1996): *La organización social del trabajo*. Capítol 5 (no inclosos els fragments d'obres que es reproduïxen al capítol)

MÒDUL V. LA REDEFINICIÓ DEL CONCEPTE DE TREBALL

CONTINGUT:

- Les múltiples dimensions del treball
- Cap a on va el treball?

- Noves formes de treball
- La incògnita del futur

OBJECTIU:

Reflexionar sobre les transformacions que el treball està experimentat en les últimes dècades i plantejar possibles escenaris de futur.

MATERIAL:

Material bàsic: Finkel, L. (1996): *La organización social del trabajo*. Capítol 6 (no inclosos els fragments d'obres que es repordueixen al capítol)

4. MATERIALS DE L'ASSIGNATURA

L'obra de Lucila Finkel(1996) *La organización social del trabajo*, Pirámide, Madrid.

5. BIBLIOGRAFIA

- BURISH, W. (1989). Sociología industrial. Madrid: Pirámide.
- BRUNET, I. i ALARCÓN, A. (2005). ¿Quién crea empresas? Lógica de redes y creación de empresas. Madrid: Talasa.
- BRUNET, I. i PASTOR, I. (2003). Ciencia, Sociedad y Economía. Madrid: Fundamentos.
- BRUNET, I. i BELZUNEGUI, Á. (1999). Estrategias de empleo y multinacionales. Barcelona: Icaria.
- BRUNET, I. i MORELL, A. (1998a). Clases, educación y trabajo. Madrid: Trotta.
- BRUNET, I. i MORELL, A. (1998b) "Mercado de trabajo y estrategias de valorización". Revista Española de Investigaciones Sociológicas, 82, 37-71
- CARRIER, D. (1982). La estrategia de las negociaciones colectivas. Madrid: Tecnos.
- CASTAÑO, C. (1999). Tecnología de empleo y trabajo en España. Madrid: Alianza Editorial.
- CHOMSKY, N. (2001). El beneficio es lo que cuenta. Neoliberalismo y orden global. Barcelona: Crítica.
- CORIAT, B. (1982). El taller y el cronómetro. Madrid: Siglo XXI
- DORMIDO, S.; MORALES, J.; ABAD, L. V. (1992). Sociedad y nuevas tecnologías. Perspectivas del desarrollo industrial. Madrid: Trotta.
- FINKEL, L. (1996). La organización social del trabajo. Madrid: Ediciones Pirámide.
- GARMENDIA, J. A.; NAVARRO, M.; PARRA LUNA, F. (1987). Sociología industrial y de la empresa. Madrid: Aguilar.
- GARMENDIA, J. A. ; PARRA LUNA, F. (1993). Sociología industrial y de los recursos humanos. Madrid: Taurus.
- GORZ, A. (1996). La metamorfosis del trabajo. Madrid: Editorial Sistema.
- KLEIN, N. (2001): No Logo. Paidós: Barcelona
- NEMESIO, R. (2000). Colaboración y Conflicto. Una aproximación a la sociología de las organizaciones. Valencia: Tirant lo Blanc
- LÓPEZ PINTOR, R. (1995). Sociología industrial. Madrid: Alianza Universidad.
- OFFE, C. (1998). La sociedad del trabajo, problemas estructurales y perspectivas de futuro. Madrid: Alianza Editorial.
- OHNO, T. (1993). El sistema de producción Toyota. Gestión 2000: Barcelona.
- PIORE, M. J.; SABEL, CH. F. (1988). La segunda ruptura industrial. Madrid: Alianza Editorial.
- RIFKIN, J. (1996). El fin del trabajo. Barcelona: Paidós.
- RITZER, G. (1996). La McDonalización de la sociedad. Barcelona: Ariel.
- SANTOS, O. (1995). Sociología del trabajo. València: Tirant lo Blanch.
- SANTOS, O.; POVEDA M. (2002). Trabajo, empleo i cambio social. València: Tirant lo Blanch.
- STIGLITZ, J. (2002). El malestar de la globalización. Empúries: Barcelona
- TEZANOS, J. F. (1987). La democratización del trabajo. Sistema: Madrid.
- TOHARIA, L. (1999). El mercado de trabajo: teorías y aplicaciones. Madrid: Alianza Editorial.

6. AVALUACIÓ

El model d'**avaluació** plantejat es l'elaboració d'un exàmen final en base a les lectures obligatòries dels diferents mòduls